

RECENZIA

Schaub A., Bernhard B., Gauck L.: Kognitívne – psychoedukačná liečba bipolárnych porúch. Terapeutický manuál

Vydavateľstvo F, Trenčín, rok vydania 2005, (www.vydav-f.wz.cz), A-4 formát, 186 strán, z toho 98 strán pre terapeuta, 88 strán pracovné materiály – edukačná činnosť, ktorú dostáva pacient

Kognitívne – psychoedukačná liečba bipolárnych porúch je terapeutický manuál vytvorený nemeckými autormi. Preklad tohto diela do slovenského jazyka nám prináša neoceniteľnú, a na slovenskom i českom trhu jedinečnú pomocku pre terapeutickú prácu s bipolárnymi pacientmi. Kombinovaná (farmakologická a psychoterapeutická) liečba pacientov s bipolárnou poruchou predstavuje moderný liečebný postup, ktorého zmysel a efektívnosť sa potvrdila kontrolovanými štúdiami.

Manuál obsahuje prvky kognitívne – behaviorálnej terapie. Psychoterapeutické intervencie u pacientov s bipolárnou poruchou sú cieľené najmä na zvládanie choroby a života, compliance, vyrovnaný cirkadiánný rytmus, vhodnú rodinnú komunikáciu, včasné rozpoznávanie recidív a zaobchádzanie s nimi, zvládanie sociálnych deficitov a závažných životných udalostí. V prvej – teoretickej – časti knihy je v stručnosti pojednané o klinickom obraze, epidemiológii, etiopatogenéze, priebehu, diagnostike a diferenciálnej diagnóze bipolárnej poruchy. V samostatnej kapitole sú pomerne podrobným spôsobom uvedené dôkazy (výsledky kontrolovaných štúdií) o efektívnosti psychoterapeutických intervencií pri liečbe bipolárnej poruchy. V praktickej časti knihy sa nachádzajú zrozumiteľné, veľmi praktické do-

poručenia a návody pre prácu v jednotlivých psychoterapeutických sedeniach. Kniha je určená pre skupinovú psychoterapiu, no môže slúžiť aj pre individuálnu prácu s pacientom.

Terapia je rozčlenená do štrnástich sedení, ktoré sú zamerané na jednotlivé témy, problémové okruhy týkajúce sa pacientov s bipolárnou poruchou: medikamentózna liečba, modely poruchy, klinické prejavy depresie a mánie, kognitívne – behaviorálna práca s nimi a predchádzanie recidívam afektívnych epizód, pravidelný a zdravý životný rytmus, komunikačné stratégie. V prílohe sa nachádza pracovný materiál rovno použiteľný prácu v skupinách – handouty a flipcharty. Ku každému sedeniu je vypracovaný návod, ako sedenie viesť, čomu sa venovať. Ku každému sedeniu sú uvádzané veľmi praktické a užitočné konkrétne príklady, ako vystihnúť dôležitú myšlienku problematiky, ako klásť otázky a ako reagovať na niektoré reakcie pacientov.

Kniha tiež poskytuje dôležité rady a návody, ako postupovať v problémových situáciách, napr. pri práci s manickými pacientmi, pacientmi s bludmi a suicidálnymi myšlienkami. Tiež sú ponúknuté odporúčenia pre skupiny s príbuznými.

MUDr. Branislav Motovský